

Neatleekams peenahkums.

Professor E. Gelberg.

Kad 1917. g. junijā Terbatas skolotaju kongresa Augstskolas sefzija pirmo reisi sistematiski apspreeda Augstskolas jautajumu, tīna atrada, ka steidsamā kārtā buļķu jaregistrē un jaapīveeno latviešchu akademiskee darbineeti, ja sagāhdā stipendijas jaunu sinatneeku sagatavošanai un jaissatrāhdā augstskolas projekts. No augšchā minētā kongresa tagad ir pagājuši wairak kā pēcī gadi, un leelafā daļa no tā, par ko kongresa dalibneeki toreis ūparoja, ir pahrwehrtuſees par zīhstenibū: latviešchu sinatneeki gandrihs tīsi darbojas brihwā Latvijā un ir apweenoti ap naziōnalu universitati, kurās wahrdom jau ir laba skara ari ahrsemēs, un kurās satversme ir netīveen iſstrāhdāta, bet ari no valdibas apstiprinata. Un to mehr weens punkts 1917. gada kongresa programā ir aizmirsts: īoti mas ir darīts jaunu sinatneeku sagatavosčanas labā. Tais preefšmetos, ar kureem ir saistītas laboratorijas un ofisenti, tīcis lānumis wehl naw tīk leels. Apdahwiniņas studentis tur var eestahtees par subafisentu un pehz studiju beigšanas strāhdāt un pelnit kā afisents. Sa- raktlijis kādu sinatniķu darbu, tas top par dozentu un wehlof, pehz noliktā doktora eksamina, par profesoru. Bet preefšmetos, kur afisentu naw, universitati beigušcheem, tam naw plāšķu lihdseku, it īoti gruhti isweidotees par sinatneekem. Wehl gruhtīt tās sinams ir tais preefšmetos, kur pa visam naw profesoru. Baut to iſskaidrojās, ka universitatei wehl lihds šķim naw iſde- wees latviešķu starpā atrast vihru, kas buļķu tīf tāhlu ūpezialisejees jaunā weh-

7 tbi. katra fotografija

Foto „Napib“, Alessandra eelä 64|65.

sturē, fa tam waretu uſtizet ſchō preefſch-
metu laſit un ta ſa uſaizinat fahdu ahr-
ſemneeku, Iai taſ no ſawa, mumſ war-
buht ne wiſai draudſiga weedofla raf-
ſturotu paſaules tagadejo ſtaħwokli un
apſtaħflus, foſ pee wiña noweduſchi, ne-
buhtu Latwijas labâ, tad ſchi ſwarigā
fatedra wehl weenmehr ir wakanta.
Lihdsigā ſtaħwokli atrodas ari wairaf-
zitu katedru. Nedriħfst aismirſt ari to,
fa profesori par taħdeem teef ſamehrā
wehlu un fa wiñu rindas deesgħan driħi-
top relaş, kadehk ir wehlams, Iai pee kaf-
ras ſwarigakas fatedras buhtu pa
priwatdozentam, un tagadejeem darbi-
nekeem krikt, wiñeem peħznahzeji ne-
buhtu jameklè aħrsemes. Ja għibam,
Iai taſ nenotiftu, ja għibam, Iai muħsu
uniwersitate ir nazionala uniwersitate,
mumſ jaeet pa to paſchu geļu, pa furu
eet wezjas kulturas tautaſ, un jaruhpe-
jas, Iai apdahwinatakee uniwerſitatis
absolwenti, wiſmaſ tanis preefſchmetos,
fur mumſ paſcheem wezaku ſpezialistu
nar, dabu eespeħju żawas studijas tur-
pinat aħrsemes. Lai komandetee sawu
laifu teefcham leetberigi iż-żeetotu, toſ-
waretu pefkomandet paſiħstameem fina-
nekeem, ſtaħjotees ūkarā ar ūl-wena-
kam aħrsemju uniwersitatem. Beeż-ħals
kontaktis ar Wakareiropu naħku par la-
bu ari teem mahzibas ſteħħfeem, taſ-
jau tagad ppee augħiġi strahdà. Man-
ſchkeet, fa ar diwi liħdi triħs miljoneem
ruħku gadā ſhim noluħlam peetiku un
tee buhtu jausnem fahrtigā uniwerſitatis
budjschetā, bet ja taſ nekkā nar eespeħ-
jams, tad wajadfige liħdsekk buhtu ne-
mami no kulturas fonda. Tiski atlift
ſchō leetu newajadsetu.